

ΤΟ ΠΟΡΤΡΑΙΟ ΤΗΣ ΓΙΑΓΙΑΣ

(Πίναξ του Ρ. Έππ)

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. Κ. ΦΑΛΤΑΪΤΣ

Ο ΨΑΡΑΣ ΤΩΝ ΑΣΤΑΚΩΝ

(Θαλασσινό Διήγημα)

...Ύστερα από λίγες ημέρες, εμφανίσαμε πειά, ό ένας από τό στόμα του άλλου, πώς ό μεσόκοπος αυτός φαμελίτης πού ήθε με τή βάρκα του και ήμινε στον τόπο μας, είχε κάνει καλόγηρος στό "Άγιο Όρος και είχε τό όνομα 'Ιερουμίας.

Τά ράσα του τά είχε πετάξει για τήν αγάτη μιάς νέας γυναίκας, πού ήταν τόρα ή γυναίκα του. Τό καλογηρικό του όνομα όμως του είχε μείνει. Παντρεύτηκε μ' αυτήν, έκανε ένα ποσίημο παιδιά, και τόρα ξεέτασε, μ' όλη τή φτωχή φαμίλια του στό νησί μας.

Κάποιος πονετικός νοικοκύρης του έδωσε μιά αποθήκη στην παραλία να αποκομπίση, και ό 'Ιερουμίας, από τήν άλλη μερα πού βολέπτησε, ήχτησε στό ψάρεμα.

Ήταν ένας πολύ ικανός και εργατιώδης ψαράς. Τήν τέχνη φαίνεται πώς τήν είχε δασκαλείπει από μικρό καλογεροπαίδι στό "Όρος, γιατί εκεί υπάρχουν καλόγηροι πού κάνουν όλες τις κοσμικές τέχνες και βράσκονται μέσα σ' αυτούς και ναυτικοί για τά καίρια των μοναστηριών, και ψαράδες για τό ψάρεμμα. Από αυτούς ήταν κι ό 'Ιερουμίας. Έμαθε λίγη ψαλιτική, πού όμως ψάρεμμα, και καθώς τό καλογεροπαίδι έγινε πειά νέος και άνδρας, και έφάρεσε και στους κάβους τής Κασσάνδρας, μέσα στα κοσμικά μέρη έπέταξε τά ράσα για τήν αγάτη μιάς νιάς, και δέν ξαναγύρισε πίσω στο κοινόβιο τής Λάρας.

Κά τόρα, ύστερα από χρόνια, φαμελίτης πειά, άρρησε τήν Κασσάνδρα και ήθε στο νησί μας.

Έχει όμως μεγάλη εκκλησιαστική παράδοση τό νησί αυτό, και τό μισό σχεδόν είνε άποφορημένο σ' ένα μοναστήρι.

Είνε ό "Άγιος Γιώργης, ό μεγάλος και θαυματουργός, με τά περσέλια του, τά άμύγδαλα, τά άπέραντα χωράφια, τους μύλους, τις χοιτοδοκιές πού πίνουν τό μισό σχεδόν νησί, τά βόδια, τά μπιλάκια, τά χίλια-ένα γιδιοφόδα και τό θαυματουργό παιδάρι πού κάθε χρόνο στη μνήμη του 'Αγίου, γεμίζει από κρασί και δοο κι αν παίρνουν ό προσκυνητάι, μένει ξεχειλιμένο και δέν σάνεται ποτέ. Αυτό τό μεγάλο και θαυματουργό μοναστήρι, είνε μετόχι τής Λάρας του 'Αγίου Όρους, δική της περιουσία και διαχειρισίς. Ή Λάρα στέλνει τους καλόγηρους, σ' αυτήν πηγαίνουν τά εισοδήματα, αυτή τό κυβερνά.

Και ό 'Ιερουμίας, πού ήθερε τις σχέσεις

και τήν εξάρτησι του νησιού μας από τήν Λάρα και τό "Όρος, μπορεί γι' αυτό να τό διάλεξε, για τόπο κάτως γνώριμο, και πού δέν του ήταν τόπος τόσο ξένος στην πρώτη του καλογηρική ζωή.

Στους πατριώτες μου όμως ψαράδες πού έπιαναν πολλά ψάρια, μιά πού κυριαρχούσαν κυρίως στό ψάρεμμα των άστακών, άρχισε σιγά-σιγά να κινή εντίκωσι ή άφρονη των άστακών, πού λίγο καιρό ύστερα από τον έρχομό του, άρχισε να βγάη ό καινοφρονημένος ψαράς.

"Αν έβγαζαν οι άλλοι πέντε οκάδες, αυτός έβγαζε δέκα. "Αν έφταναν τις δέκα οι άλλοι, αυτός έπερνούσε τις είκοσι. Οι ψαράδες μας έθαίμαζαν και έκαναν τον σταυρό τους, γιατί ούτε τά μέρη, ούτε τά θαλάμια μπορούσαν να ξεήρη ό νεοφρονημένος πού ήξεραν οι ντόπιοι ψαράδες, ούτε τά δίχτυα του ήσαν τής ποικιλίας. Δίχτυα λιγοστά, εκεί πού οι άλλοι είχαν τις διπλές και τις τριπλές όργυιές...

Μέσα σε λίγους μήνες, ό 'Ιερουμίας έντυσε και πόδεσε τά παιδιά του, έντυσε και πόδεσε τήν γυναίκα του και τήν πεθερά του, έβαλε κι' αυτούς ένα πανταλόνι κι' ένα πουκάμισο, πού πριν φορούσε κορόμυλια. Και χόρτασε ή φαμίλια του φρούμ, και έβαλαν στο φρά τους λίγο λάδι, πού πριν σχεδόν δέν τόδλεταν στα μάτια τους. Έκανε τό σταυρό του ό φτωχός άνθρωπος, πού πρώτη φορά, ύστερα από χρόνια, ύστερα από τήν ημέρα πού παντρεύτηκε, έπιανε λίγο παρα ά τα χέρια του και συζηρούσε και τον γέρο ήγούμενο, πού τον είχε παρακινήσει να φύγη απ' τήν Κασσάνδρα και να έρθη στο νησί μας, για να χορηγήσει λίγο ψωμί.

Οι άλλοι ψαράδες, επιτήδειοι, μοναδικοί στην τέχνη να βράσκουν και να πίνουν τους άστακούς, υπερήφανοι για ένα επίγγελλμα, πού σε κανένα άλλο ελληνικό παλάτι δέν τό έξασκούν άποκλειστικά, είχαν βρει στον ξένο ψαρά τον δασκαλό τους. Κάποια έγλεια τους είχε πιάσει, αλλά και κάποιος σεβασμός για τήν ικανότητά του, και βρίσκονταν και ένας-δύο πού έλεγαν:

—Καλάι του του καλόγερου κι' ός μιάς έβαλε τά γυαλιά!

Πάντα όμως μέσα τους έθεωρούσαν ή σαν μεγάλη τύχη—γιατί τύχη είνε τό ψάρεμμα— ή σαν μιά θεϊκή βοήθεια, ή κάτι σαν μυστήριο αυτό τό φαινόμενο του 'Ιερουμια, να πώνη διπλούς και τριπλούς άστακούς.

"Όμοιοφο, νοστιμώτατο θαλασσινό και άξιομυλήτηρο ό άστακός, είνε μελετημένο από γαρύ άστακοψαράδες του νησιού σε έ-

